

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoE/128/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415204735
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6415204735.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci exekúcie začatej na návrh oprávneného: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 36 432 105 zast. JUDr. Veronika Kubriková, PhD., advokátka, Martinčekova 13, 821 08 Bratislava, adresa pre doručovanie: Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava proti povinnému N. O., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX Z. L. XXX, vedenej súdnou exekútorkou: Mgr. Janou Virličovou. so sídlom Exekútorského úradu Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava pod spisovou značkou EX 5694/15, o vymożenie pohľadávky oprávneného vo výške 634,55 Eur s prísl., o odvolaní oprávneného zo dňa 08. 06. 2015 proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom číslo konania 5Er/248/2015-9 zo dňa 06. 05. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol: „Oprávnený návrhom zo dňa 15.03.2015 navrhol vykonanie exekúcie voči povinnému na podklade exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov, pred rozhodcom JUDr. Richardom Földešom, zo dňa 09.09.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.10.2014 a vykonateľnosť dňa 03.11.2014. Na základe tohto rozsudku bol povinný zaviazaný plniť oprávnenému pohľadávku vo výške 1 326,15 € s príslušenstvom. V návrhu na vykonanie exekúcie oprávnený žiadal, aby súdny exekútor vo veci vykonal exekúciu na vymożenie istiny vo výške 634,55 €, spolu s úrokom vo výške 21,24 % ročne zo sumy 634,55 € od 20.03.2015 do zaplataenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 634,55 € od 20.03.2015 do zaplataenia, sumu dlžných úrokov a úrokov z omeškania spolu vo výške 758,56 €, poplatok za rozhodcovské konanie vo výške 7,41 €, trovy právneho zastúpenia v rozhodcovskom konaní vo výške 118,34 € a trovy exekúcie vo výške 86,44 €.

Dňa 28.04.2015 bola doručená tunajšiemu žiadosť súdneho exekútora Mgr. Jany Virličovej o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe pripojeného exekučného titulu a návrhu oprávneného.

Zo spisového materiálu vyplýva, že účastníci uzavreli dňa 26.02.2010 Zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru č. 0513LCL08100226 (ďalej len „zmluva“). V zmysle uzavretej zmluvy poskytla Všeobecná úverová banka (ďalej len „VÚB“) ako veriteľ povinnému ako dlžníkovi úver vo výške 675 €. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám (ďalej len „VOP“). Zo zmluvy vyplýva, že VÚB poskytla povinnému úver vo výške 675 €, povinný sa zaviazal vrátiť veriteľovi túto sumu navýšenú o poplatok, t. j. celkovo 918,36 € v 36 mesačných splátkach po 25,51 €. Pretože povinný pohľadávku z úverovej zmluvy nesplácal za dohodnutých podmienok, VÚB vyhlásila pohľadávku za mimoriadne splatnú a vyzvala povinného na zaplataenie celej pohľadávky. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok

uzatvorenej dňa 25.09.2013 došlo k postúpeniu pohľadávky povinného spolu s príslušenstvom a všetkými právami z postupcu (VÚB, a.s.) na postúpniča - oprávneného.

Vzhľadom na to, že povinný ako dlžník si svoje povinnosti z uzavretej zmluvy neplnil riadne a včas, obrátil sa oprávnený na rozhodcovský súd v zmysle rozhodcovskej doložky tvoriacej súčasť VOP.

Súčasťou Zmluvy o úvere sú Všeobecné obchodné podmienky, kde v bode IX.3 je obsiahnutá Rozhodcovská doložka, ktorá znie: „Zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré by v budúcnosti medzi nimi vznikli z tejto zmluvy, budú rozhodované v rozhodcovskom konaní v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní Stálym rozhodcovským súdom Asociácie bánk podľa zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku. Rozhodcovské konanie sa koná v sídle rozhodcu a rozhodca rozhoduje vo veci bez ústneho pojednávania, iba na základe písomných materiálov predložených stranami v lehote stanovenej rozhodcom. Rozhodca môže nariadiť ústne pojednávanie, ak nebude považovať predložené listiny za dostačujúce. Písomnosti v rozhodcovskom konaní zasiela rozhodca stranám na adresu, ktorú strana uviedla, alebo jej zvolenému právnenému zástupcovi. Účinky doručenia nastanú aj vtedy, ak adresát písomnosť odmietol prevziať alebo keď si ju ako poštovú zásielku aj napriek oznámeniu pošty nevyzdvihol. Rozhodcovský rozsudok je konečný a záväzný a dňom doručenia nadobúda účinok právoplatného súdneho rozhodnutia. Banka a dlžník vyhlasujú, že sa dobrovoľne podriadia rozhodnutiu rozhodcu. Táto rozhodcovská doložka je súčasťou zmluvy a zaväzuje právnych nástupcov obidvoch zmluvných strán. Zánik zmluvy sa nedotýka tejto rozhodcovskej doložky, ktorá je jej súčasťou.“

Podľa § 44 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

Podľa § 41 odsek 2 písmeno d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase vydania exekučného titulu rozhodcovský súd musí rozhodnúť o každom návrhu uvedenom v žalobe alebo vo vzájomnej žalobe alebo uplatnenom dodatočne počas rozhodcovského konania; nesmie však prekročiť medze uplatnených návrhov. Nemožno prisúdiť, čo odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom a plnenie, ktoré je nemožné. Rovnako nemožno prisúdiť plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorá je v rozpore s ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu práv spotrebiteľa, 13a) najmä ak obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. 13b) Ak sa dôvod, pre ktorý nemožno prisúdiť plnenie vzťahuje len na časť zmluvy, nemožno prisúdiť plnenie týkajúce sa len tejto časti, pokiaľ z povahy zmluvy alebo jej obsahu alebo z okolností, za ktorých došlo k jej uzavretiu nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu. Pokiaľ uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy predchádzala nekalá obchodná praktika, 13c) nemožno prisúdiť plnenie v celom rozsahu.

Súd preskúmal exekučný titul z formálnej ako aj materiálnej stránky. Z formálnej stránky sa skúma či exekučný titul v tomto prípade rozhodcovský rozsudok má všetky formálne náležitosti, ktoré vyžaduje § 34 ZoRK a z materiálnej stránky, či exekučný titul v tomto prípade rozhodcovský rozsudok má splnené všetky hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu a to napríklad jeho rozpor s právom, t.j. dovoľnosť, či rozpor s dobrými mravmi a podobne. Exekučný súd uvádza, že je vždy povinný skúmať,

či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je skutočne exekučným titulom v zmysle Exekučného poriadku, najmä či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie, túto podmienku je povinný skúmať ex officio, a to už pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, a prípadne neskôr počas celého exekučného konania. Predpokladom pre vydanie poverenia na vykonanie exekúcie a následné vydanie upovedomenia o začatí exekúcie je existencia vykonateľného rozhodnutia, pričom sa musí jednať o rozhodnutie vykonateľné po materiálnej aj formálnej stránke. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. júna 2011, sp. zn. 4 Cdo 11/2011). Toto oprávnenie a zároveň aj povinnosť exekučného súdu potvrdil Najvyšší súd SR aj v ďalších rozhodnutiach, napr. 3 Cdo 146/2011 a 6 Cdo 143/2011. Exekučný súd má tak právo skúmať rozhodcovskú doložku a rozsudok rozhodcovského súdu tak nevytvára prekážku rozhodnutej veci. Uvedené opätovne konštatoval aj Najvyšší súd SR. Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 5. decembra 2012, sp. zn. 6 Cdo 135/2012: „Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami, a to či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2, 3 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku, je materiálne vykonateľný.“

Súd v zmysle vyššie citovaného preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul a zmluvu spolu s VOP, ich súlad resp. rozpor so zákonom a dospel k záveru, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia nemožno vyhovieť.

Hoci podľa ustanovenia § 35 zákona číslo 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, táto okolnosť neznamená nemožnosť jeho preskúmania v exekučnom konaní. Umožňuje to ustanovenie § 44 odsek 3 Exekučného poriadku, podľa ktorého súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

Vyššie uvedené ustanovenie teda umožňuje exekučnému súdu skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v tomto ustanovení, a to sčasti aj bez návrhu. Z uvedeného vyplýva, že nato, aby mohla byť vykonaná exekúcia na základe rozhodcovského rozsudku, musí byť rozhodcovský rozsudok aj v súlade s týmto ustanovením, teda nesmie byť vydaný v rozhodcovskom konaní, ktoré trpelo vadou uvedenou v § 40 písmeno a) alebo b) ZRK, a nesmie zaväzovať na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Keď rozhodcovský rozsudok odporuje týmto zákonným ustanoveniam, nestráca síce svoju vlastnosť exekučného titulu, tieto jeho nedostatky však predstavujú hmotnoprávnu prekážku vykonania exekúcie na jeho základe.

Podľa § 3 odsek 1 zákona číslo 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z okolností uzatvárania zmluvy a najmä s ohľadom na povahu strán zmluvy je zrejmé, že oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a zmluvu uzatvoril s povinným ako fyzickou osobou nepodnikateľom. Na základe uvedeného mal exekučný súd preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné okrem VOP, na ktoré sa odôvodnenie

rozsudku odvoláva, aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Podľa § 2 písmeno a), b) zákona číslo 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady číslo 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinnom do 10.06.2010, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 879 I Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 52 odsek 1, 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 odsek 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 odsek 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

V odseku 4 § 53 Občianskeho zákonníka sú demonštratívne uvedené neprijateľné podmienky. Pod písmenom r) je s účinnosťou od 01.01.2008 (§ 53 Občianskeho zákonníka doplnený zákonom číslo 568/2007 Z. z.) uvedená ako neprijateľná podmienka aj rozhodcovská doložka, teda ak sa v rámci dojednejanej rozhodcovskej doložky vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. To, že v zmluve, ktorú uzatvoril oprávnený s povinným bola dojednaná rozhodcovská doložka vyplýva z VOP, ktoré sú súčasťou zmluvy, konkrétne v bode IX.3 a aj zo samotného rozhodcovského rozsudku, ktorý túto skutočnosť konštatuje vo svojom odôvodnení.

Krajský súd v Prešove v uznesení zo dňa 19.05.2011 sp.zn 6CoE/60/2011 judikoval, že „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve alebo v obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súd pri zisťovaní, či nejde o nekalú rozhodcovskú doložku, skúma všetky dôležité skutočnosti, ktoré vyvolávajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Za také okolnosti možno považovať napr. neprijateľné miesto rozhodcovského konania, ktoré môže spotrebiteľa odradiť od uplatnenia svojich práv alebo pravidiel rozhodcovského konania, ktoré ukladajú povinnosti, ktoré predpisy upravujúce občianske súdne konanie neupravujú a ktoré sú v neprospech spotrebiteľa.“ Súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2012 č. k. 6 Cdo 1/2012. Najvyšší súd SR judikoval: „Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku.“

Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. K povinnosti spotrebiteľa namietat' platnosť rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní Najvyšší súd SR doplnil, že

princíp "vigilantibus iura scripta sunt" v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu.“

Za neprijateľnú podmienku sa považuje podmienka, ktorá 1. je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, 2. spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, 3. nerovnováha musí byť v neprospech spotrebiteľa.

Za neprijateľnú podmienku sa považuje aj doložka, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

Podľa čl. 6 odsek 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 8 smernice, členské štáty môžu prijať alebo si ponechať prísnejšie opatrenia kompatibilné so Zmluvou v oblasti obsahnutej touto smernicou s cieľom zabezpečenia maximálneho stupňa ochrany spotrebiteľa.

Podľa čl. 2 písmeno a) smernice, na účely tejto smernice, nekalé podmienky znamenajú zmluvné podmienky definované v článku 3.

Podľa čl. 3 odsek 1 smernice, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 odsek 3 smernice, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré môžu byť považované za nekalé.

Podľa prílohy smernice 93/13/EHS odsek 1 písmeno q), neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Opieraním sa o znenie vyššie uvedenej smernice (ktorá bola implementovaná do nášho právneho poriadku zákonom číslo 150/2004 Z. z., ktorý novelizoval Občiansky zákonník) sa nijako nepopiera zásada, že smernica na rozdiel od nariadenia (ako právne akty orgánov Európskej únie), nemá priamu právnu záväznosť; dôležitý je cieľ smernice a najmä kogentná povaha čl. 6 smernice Rady 93/13/EHS (čl. 51 rozsudku ASTURCOM). Súdny dvor Európskej únie v rozsudku C-40/08 ASTURCOM, čl. 51 judikoval, že Smernica Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách musí byť vykladaná v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má za týmto účelom k dispozícii potrebné informácie o právnom a skutkovom stave, i bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, či je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné previesť také posúdenie v rámci obdobných podobných riadení na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prislúcha tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-240/98 zo dňa 27.6.2000 Océano Grupo Editorial SA proti Roció Murciano Quintero, cieľ Článku 6 Smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok.

Podľa rozsudku Súdneho dvora (ES) vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa María Mostaza Claro proti Centro Móvil Milenium SL bod 38, povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/ES) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offio nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.

Výkladovým pravidlom pre posudzovanie povahy neprimeranej zmluvnej podmienky, ale na základe zásady nepriameho účinku aj aplikovateľným právom, sú ustanovenia smernice (93/13/ES), a to najmä citované ustanovenia, ktoré sú dostatočne presné a zrozumiteľné. Použitie ustanovení smernice sa opiera o nepriamy účinok práva EÚ na právne poriadky členských štátov, ktorý spočíva v povinnosti konformného výkladu. Nejde teda o priame dosiahnutie výsledku riadnym implementovaním smernice, ale o nepriame dosiahnutie výsledku stanoveného smernicou - výkladom prostredníctvom rozhodnutia vnútroštátneho súdu a nie vnútroštátneho právneho aktu implementujúceho smernicu. Keďže zmyslom, cieľom a účelom právnych noriem týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa je poskytnúť spotrebiteľom minimálne takú úroveň ochrany, aká je stanovená smernicou 93/13/EHS, tak aj vnútroštátny súd je povinný vykladať predmetné ustanovenia smernice a vnútroštátneho práva tak, aby bol dosiahnutý výsledok stanovený predmetnou smernicou.

V posudzovanej veci sa oprávnený domáhal návrhom na vykonanie exekúcie vymoženía sumy 634,55 € s príslušenstvom na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie so sídlom v Bratislave, Komora pre rozhodovanie sporov z iných obchodnoprávných alebo občianskoprávných vzťahov. V predmetnom právnom vzťahu rozhodcovský súd neskúmal neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v predmetnej spotrebiteľskej zmluve. Tým došlo k prehĺbeniu už aj tak faktického nerovného stavu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že spotrebiteľ o svojich právach nevie alebo má ťažkosti s ich uplatnením.

Rozhodcovská doložka je súčasťou obsahu formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Podľa názoru súdu je však dojednanie rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Svoj názor súd opiera o to, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v predmetnom prípade povinný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predmetnej zmluvy ovplyvniť, nakoľko jej súčasťou sú aj VOP. Povaha zmluvy je adhézna, teda spotrebiteľ ju mohol prijať buď ako celok, resp. odmietnuť. Obsah rozhodcovskej doložky bol dodávateľom vopred pripravený. Len veľmi ťažko možno predpokladať, že si spotrebiteľ bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej doložky nesie.

Svoj názor o neprimeranej povahe predmetnej rozhodcovskej doložky súd opiera aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 4.6.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi bod 40, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/ES), ktorá nebola individuálne dohodnutá a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá. Teda podľa stanoviska Súdneho dvora spĺňa v zmysle smernice všetky podmienky „nekalosti“ už len dojednanie, že príslušným na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy je všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo, a teda nie všeobecný zákonný súd spotrebiteľa. V rozhodovanej veci na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej doložky nielenže nerozhodoval všeobecný súd, ale rozhodoval rozhodcovský súd zvolený oprávneným.

Na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky. V tomto prípade takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka, a teda ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež smernice 93/13/EHS. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok rozhodcu alebo rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej doložky (§ 39, § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka). Iba tak môže súd naplniť cieľ čl. 6 odsek 1 smernice - postarať sa o to, aby spotrebiteľov nekalé podmienky zmluvy nezaväzovali.

Na základe vyššie uvedených skutočností exekučný súd po preskúmaní podmienok exekučného konania zistil, že rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Preto boli splnené podmienky na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku.“

Proti uzneseniu odvolanie podal oprávnený. Zástupca oprávneného si vo vyhotovení obsiahleho podania dal záležať na rozsiahlosti právnej problematiky, ktorú spracoval, a ktorá mu slúži ako vzor pre podávanie toho istého odvolania v ďalších veciach, kde bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá.

Úvodom odvolania oprávnený uvádza, že podáva odvolanie proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo vo veci samej a dôvodí:

- podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p., súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. e) O. s. p. doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p., ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,
- podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. d) O. s. p. tým, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. tým, že účastníkovi konania - oprávnenému sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. tým, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

V ďalšom odvolateľ svoje tvrdenia rozoberá, pričom pri jednotlivých bodoch sa opakuje a záverom žiada uznesenie okresného súdu zmeniť tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bude vyhovené, alternatívne žiada, aby príslušný súd navrhnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu nebolo podané žiadne vyjadrenie.

Rozhodnutie okresného súdu bolo vydané vyšším súdnym úradníkom. Zákonný sudca okresného súdu vec predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu s uvedením, že odvolaniu oprávneného nemieni vyhovieť (§ 374 ods. 4 OSP).

Krajský súd, ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 O. s. p.)

Na zdôraznenie správnosti a k podanému odvolaniu krajský súd dodáva:

Odvolanie oprávneného, ktoré je bezpochyby formulárové, pretože ako už bolo uvedené, je podávané v rovnakom znení v množstve iných odvolaní, kde súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia vo veci oprávneného zamietol. Je zároveň aj šikanózne. Je totiž nepochybné, že množstvo všeobecných súdov obsahovo totožných veciach, bola žiadosť o udelenie vydania poverenia na vykonanie exekúcie, pokiaľ ide o spotrebiteľské veci zamietnutá pre neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ rozhodcovská doložka, ktorá núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a vzdať sa ústavného práva na spravodlivý proces pred nezávislým súdom. Odvolateľ však tým istým obsiahlym podaním namieta a žiada odpovede na rôzne otázky, ktoré v skutočnosti nesúvisia s rozhodnutím prvostupňového exekučného súdu, pretože vôbec sa nedotýkajú podstaty rozhodnutia. Tá spočíva v skutočnosti, že rozhodcovský súd, ktorý vydal rozhodnutie, ktoré má byť podkladom pre exekúciu, nebol oprávnený takéto rozhodnutie vydať, pretože rozhodcovská doložka, ktorá ho zmocňovala na rozhodovanie, bola neprijateľná, a preto neplatná.

Odvolací súd považuje za kontraproduktívne znovu a opätovne rozoberať tie isté veci a odpovedať na tie isté otázky hoci inými slovami. Odvolateľ dostal vyčerpávajúce odpovede už v množstve iných rozhodnutí prvostupňových súdov (zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia), ale aj odvolacích súdov, kde uznesenia súdov prvého stupňa boli potvrdené. Tieto rozhodnutia odvolateľ obdržal a nakoniec sú uverejnené aj na webových stránkach vydaných súdnych rozhodnutí.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.